

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Грип та ГРВІ в Україні

Центр грипу та ГРВІ

*ДЗ «Український центр
з контролю та моніторингу
захворювань Міністерства
охорони здоров'я України»*

21 листопада

2017

46 ТИЖДЕНЬ
(13 – 19.11.2017)

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ: Інформаційний бюлетень/К., 2017.-15 с.

Авторський колектив ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України»

Родина Р.А., голова комісії з реорганізації

Свита В.М., заступник головного лікаря

Дихановська Т.А., завідувач Центру грипу та ГРВІ, відповідальна за випуск

Демчишина І.В., завідувач вірусологічної лабораторії, к. мед. н.

Артемчук О.О., лікар-епідеміолог Центру грипу та ГРВІ

Куцева В.В., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

Приходько Є.Ф., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

НАУКОВИЙ КОНСУЛЬТАНТ

Задорожна В.І., д. мед. н., професор, директор ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України»

Аудиторія

Інформаційний бюлетень «Грип в Україні за даними із дозорних джерел» призначений для інформування щодо епідемічної ситуації з грипу в Україні

- Кабінету Міністрів України;
- Міністерства охорони здоров'я;
- керівників закладів охорони здоров'я;
- керівників центральних, регіональних, місцевих органів виконавчої влади;
- керівників та відповідальних фахівців, залучених в дозорний нагляд за грипом на центральному та регіональному рівнях;
- медичних працівників.

Мета бюлетеня

Надання регулярної, оновленої інформації щодо поточної епідеміологічної ситуації з грипу та ГРВІ в світі, Європейському регіоні та в Україні за звітний тиждень та за сезон в цілому з метою своєчасного вжиття профілактичних і протиепідемічних заходів для контролю ситуації з боку осіб, відповідальних за швидке реагування та прийняття управлінських рішень.

Подяки

Авторський колектив Центру грипу та ГРВІ висловлює вдячність команді регіонального бюро ВООЗ за цінний вклад в розробку бюлетеню.

Особлива подяка науковому консультанту, д. мед. н., професору, директору ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України» Задорожній В.І. за науковий супровід, а також колективу Управління громадського здоров'я МОЗ України за координацію роботи над випуском бюлетеню.

Висловлюється подяка всім фахівцям із регіонів за надання своєчасної інформації для аналізу.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати за електронною адресою cses.flu@gmail.com

Н/В: при використанні матеріалів щотижневого інформаційного бюлетеню «ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ» - посилення обов'язкове

Зміст:

Розділ	Назва	Аркуш
I	Резюме за звітний тиждень	4
II	Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними дозорного нагляду	5 – 7
1	Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги	5 – 6
2	Дозорні заклади на лікарняному рівні	6 – 7
III	Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними рутинного нагляду	8 – 13
1	Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ	8 – 10
2	Вірусологічні дослідження	11
3	Аналіз стану імунопрофілактики грипу	12 – 13
4	Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи	13
IV	Телефони регіональних лабораторних центрів України по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ та додаткові посилання	14 – 15

I. Резюме за звітний тиждень по Україні

За даними **дозорного** епідеміологічного нагляду за 46 тиждень 2017 року зареєстровано 46 випадків грипоподібних захворювань (далі – ГПЗ); серед них найбільше дорослого населення. На звітному тижні в лікувальні заклади госпіталізована 31 особа, стан здоров'я яких визначений як тяжка гостра респіраторна інфекція (далі – ТГРІ), відсоток ТГРІ серед госпіталізацій по всіх причинах складає 1,2 %.

За даними **рутинного** епіднагляду інтенсивний показник захворюваності на грип та ГРВІ становить 433,4 на 100 тис.населення, що більше минулого тижня на 3,4 %. Найвищий показник захворюваності зареєстровано в Київській – 769,4 на 100 тисяч населення, найменший у Тернопільській областях – 218,8. В жодній із областей України не спостерігається епідемічного підйому захворюваності. Найчастіше хворіли та потребували медичної допомоги в умовах стаціонару діти 0 – 14 років.

Летальних випадків від грипу на звітному тижні не було.

Вірусологічний моніторинг

За звітний тиждень методом полімеразної ланцюгової реакції (далі – ПЛР) із **недозорних джерел** протестовано 30 зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип, всі з від'ємними результатами.

В закладах охорони здоров'я, що визначені для проведення **дозорного** епідеміологічного надзору, при дослідженні 7 зразків матеріалів, відібраних від хворих, стан здоров'я яких визначений як ГПЗ, та 31 зразка, відібраних у хворих, стан здоров'я яких визначений як ТГРІ, віруси грипу не визначені; позитивні знахідки виявлено в 9 випадках (РС-віруси – 5, віруси парагрипу – 2, аденовіруси – 2).

Захворюваність на грип та ГРВІ в Європейському регіоні 45 тиждень 2017 року (дані базуються на відомостях, отриманих за тиждень 45/2017, Інтернет посилання: <http://www.flunewseurope.org/Archives>).

Інтенсивність епідемічної активності грипу в Європейському регіоні залишається на низькому рівні, проте в 51,2 % країн із 43, що звітували, зареєстровані спорадичні випадки або локальне поширення даної інфекції.

При дослідженні 739 зразків матеріалів із дозорних установ первинної медико-санітарної допомоги, в 4,5 % визначено позитивні результати. Більшість вірусів, виявлених протягом даного сезону в рамках систем дозорного і недозорних епіднагляду, з встановленим підтипом або приналежністю до лінії були віднесені, відповідно, до підтипу А(Н3N2) і до лінії В/Yamagata. В більшості країн, де проводиться епіднагляд за випадками ТГРІ, виявлено невелику кількість важких випадків.

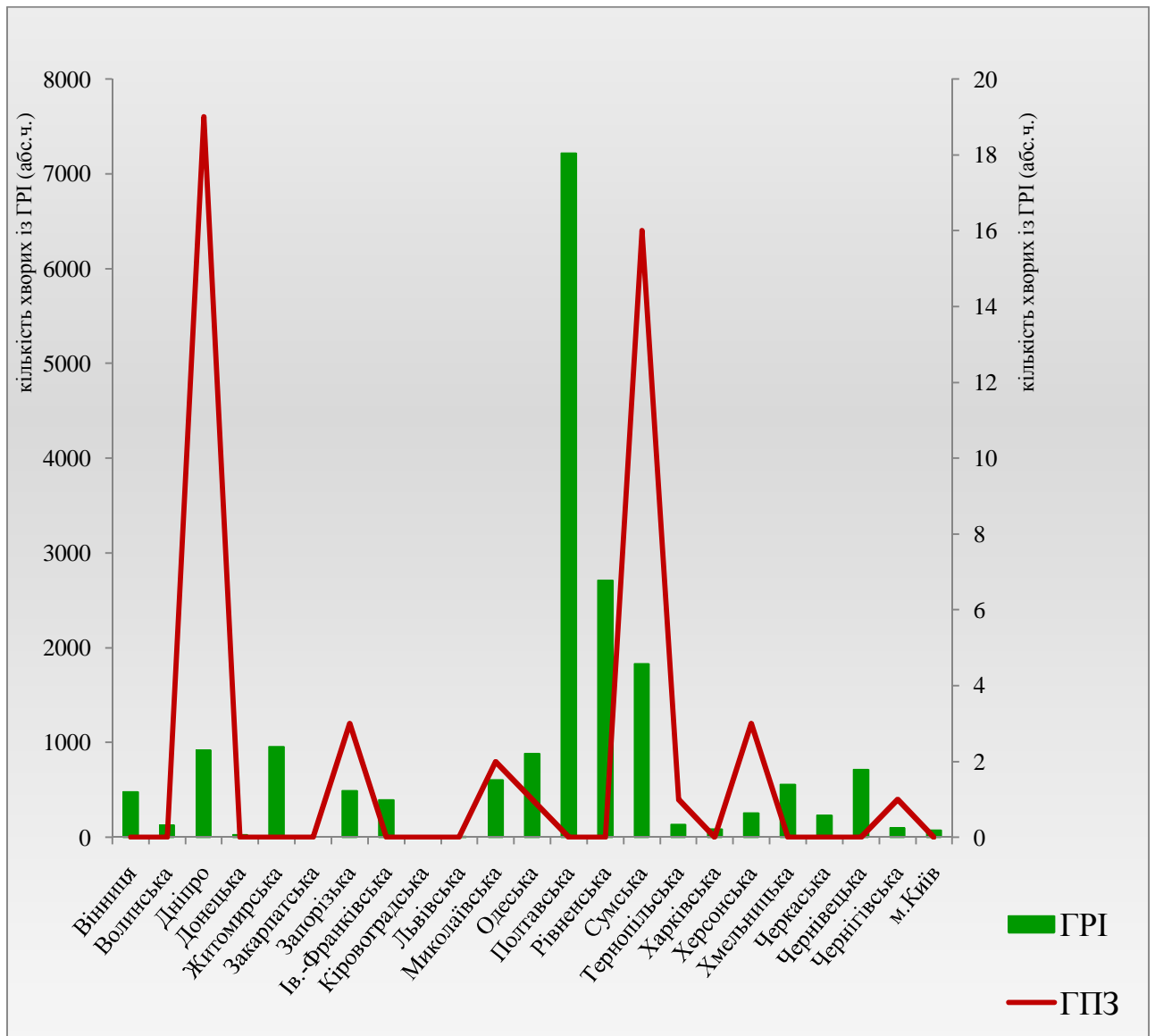
За даними за тиждень 45/2017, що надійшли з 19 країн і регіонів згідно проекту EuroMOMO, цифри смертності від усіх причин перебували на рівнях, очікуваних для даної пори року.

II. Епідеміологічний моніторинг за даними дозорного нагляду

1. Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги

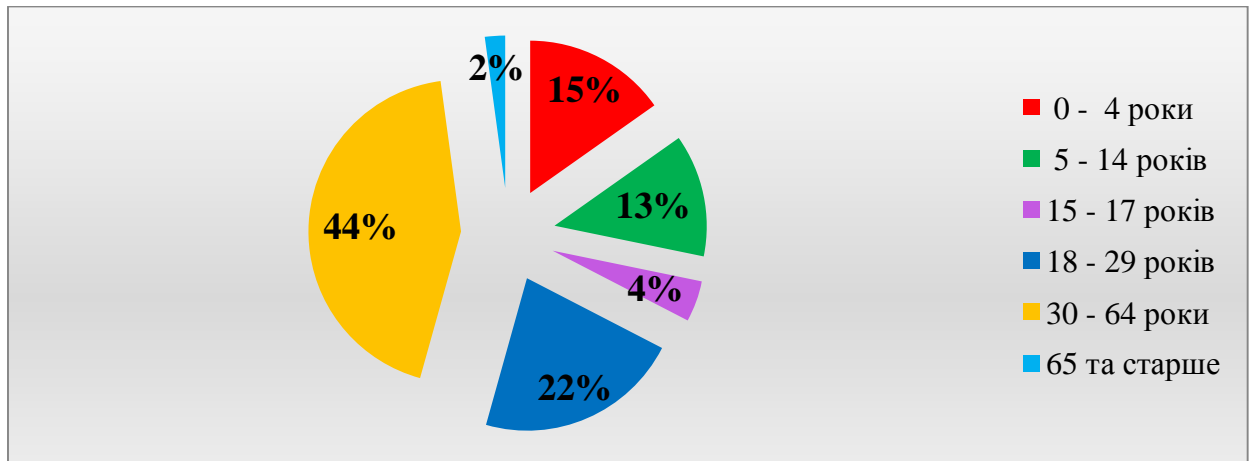
На звітному тижні за даними, що надійшли з дозорних закладів первинної медико-санітарної допомоги, зареєстровано 13 317 випадків ГРІ та 46 ГПЗ. Найбільше випадків ГРІ спостерігається в Рівненській та Полтавській областях; найбільше випадків ГПЗ зафіксовано в Сумській області (малюнок 1).

Мал.1. Кількість випадків ГПЗ із загального числа амбулаторних візитів та викликів додому по причині ГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (46 тиждень 2017)

Серед пацієнтів, клінічний стан яких визначений як випадок ГПЗ, найбільше всього дорослих (малюнок 2).

Мал. 2. Вікова структура захворюваності на ГПЗ, 46 тиждень 2017

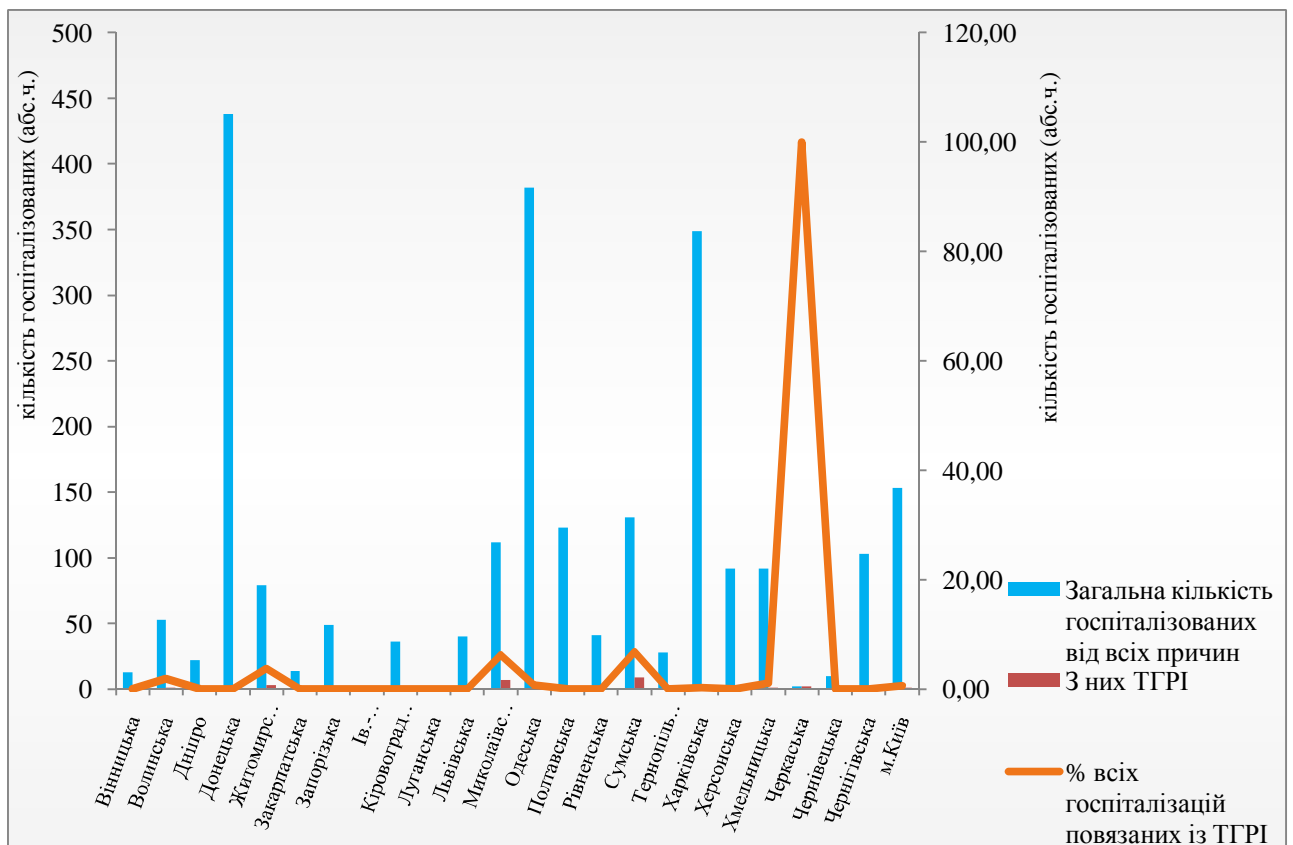

З метою вірусологічного моніторингу в 13 пацієнтів із ГПЗ були відібрані зразки матеріалів, для аналізу своєчасно надано 7 звітних форм «Форма обліку зразка матеріалу, відібраного від амбулаторного пацієнта для вірусологічного дослідження». Методом імуофлюоресцентної мікроскопії в одного хворого визначено аденовірус.

2. Дозорні заклади на лікарняному рівні

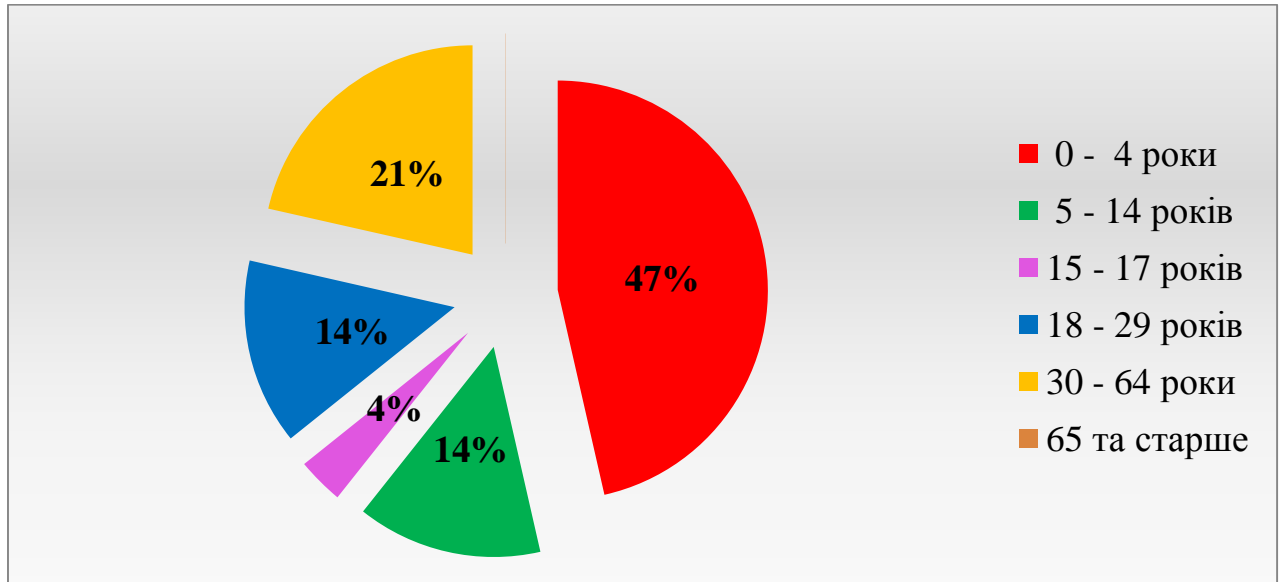
На звітному тижні за даними, що отримані з дозорних лікарень, зареєстровано 31 випадок ТГРІ. Найбільший відсоток госпіталізацій з приводу ТГРІ спостерігається в Миколаївській та Сумській областях. В Черкаській області звернулося за медичною допомогою та госпіталізовано 2 хворих, стан яких визначений як ТГРІ (малюнок 3).

Мал.3. Кількість випадків ТГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (46 тиждень 2017)

Дитяче населення найбільш схильне до важкого перебігу та виникнення ускладнень внаслідок захворювання на респіраторні інфекції. Найбільше випадків ТГРІ спостерігається серед госпіталізованих віком 0 - 14 років (малюнок 4).

Мал. 4. Вікова структура випадків ТГРІ (46 тиждень 2017)

Аналіз додатків № 2 до наказу від 06 листопада 2015 року № 732 «Форма обліку зразків матеріалів для дослідження, відібраних від госпіталізованих пацієнтів, стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ», що були отримані за 46 тиждень, показав:

- * по гендерному складу домінують чоловіки;
- * по віковому складу переважають діти віком 0 – 4 років;
- * до відділення реанімації та інтенсивної терапії надійшло 8 хворих;
- * пневмонію діагностовано у 16 хворих;
- * за належністю до групи ризику госпіталізовано 3 хворих із порушенням стану імунної системи.

З метою вірусологічного моніторингу від пацієнтів із ТГРІ відібрано зразки матеріалів; в 9 випадках отримані позитивні результати: РС-віруси – 5, віруси парагрипу – 2, аденовіруси – 2.

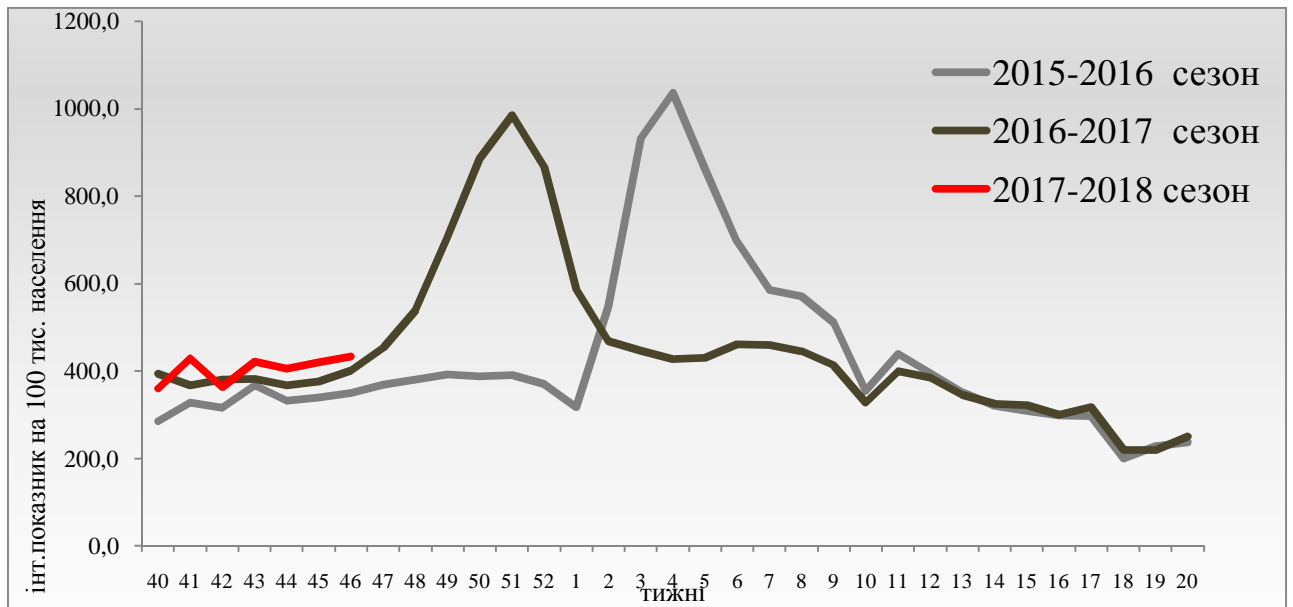
Летальних випадків серед хворих, клінічний стан яких визначений як ТГРІ, на звітному тижні не зареєстровано.

III. Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними рутинного нагляду

1. Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ

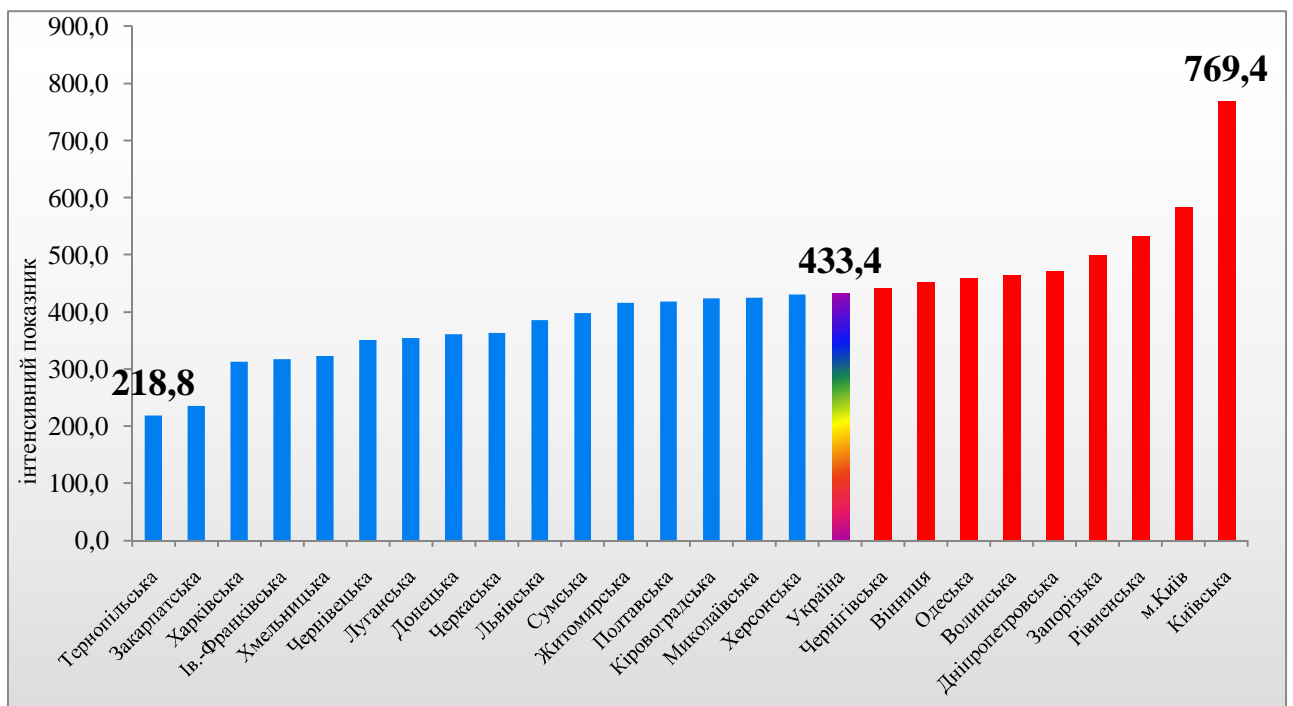
За звітний тиждень на грип та ГРВІ захворіло 167 566 осіб, із них 68,9 % діти віком до 17 років. Показник захворюваності на грип та ГРВІ (сумарно) серед населення України 433,4 на 100 тисяч населення, що більше минулого тижня на 3,4 % (малюнок 5).

Мал.5. Щотижнева динаміка захворюваності на ГРВІ, порівняння трьох сезонів

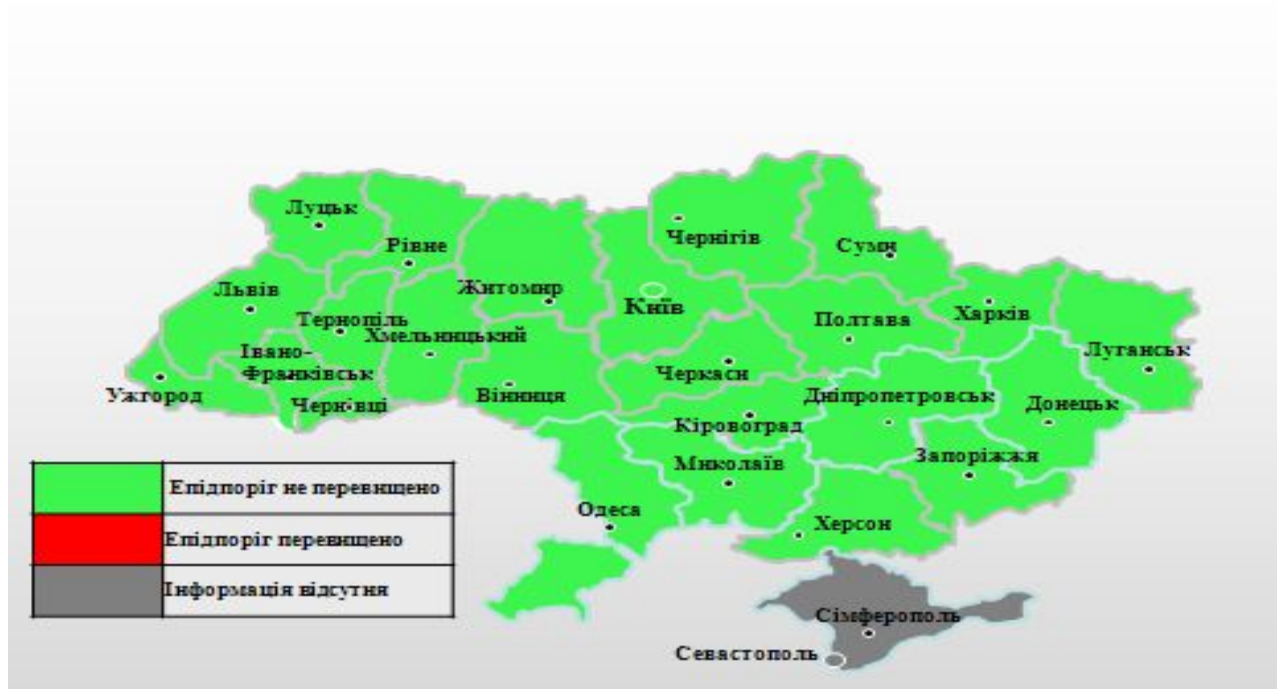
Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській – 769,4, найменший у Тернопільській областях – 218,8 на 100 тис. населення (малюнок 6).

Мал.6. Захворюваність на грип та ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (46 тиждень 2017)

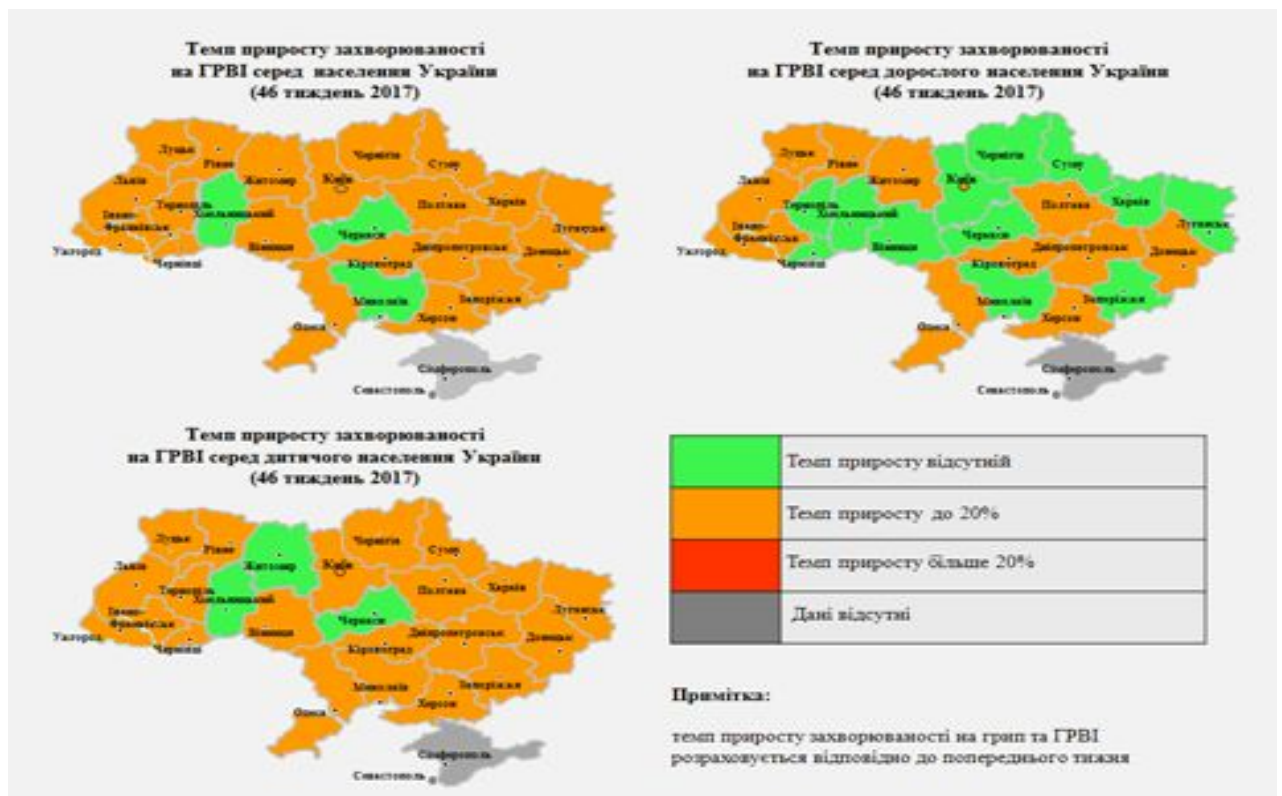
На 46 тижні 2017 року в жодній із областей України епідемічний поріг не був перевищений (малюнок 7).

Мал.7. Перевищення епідемічних порогів в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (46 тиждень 2017)

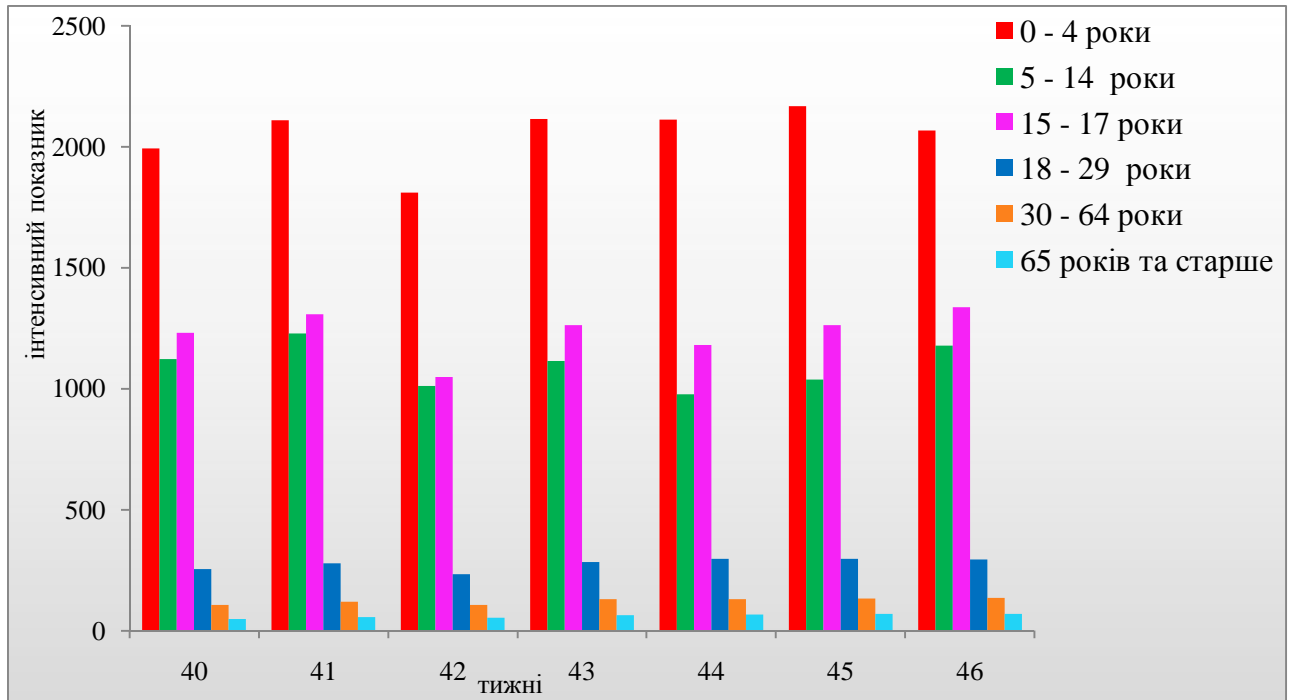
Темп приросту захворюваності серед дорослих і дітей до 17 років збільшився на 0,5 % та 4,7 % відповідно (малюнок 8).

Мал. 8. Темпи приросту захворюваності на ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (46 тиждень 2017)

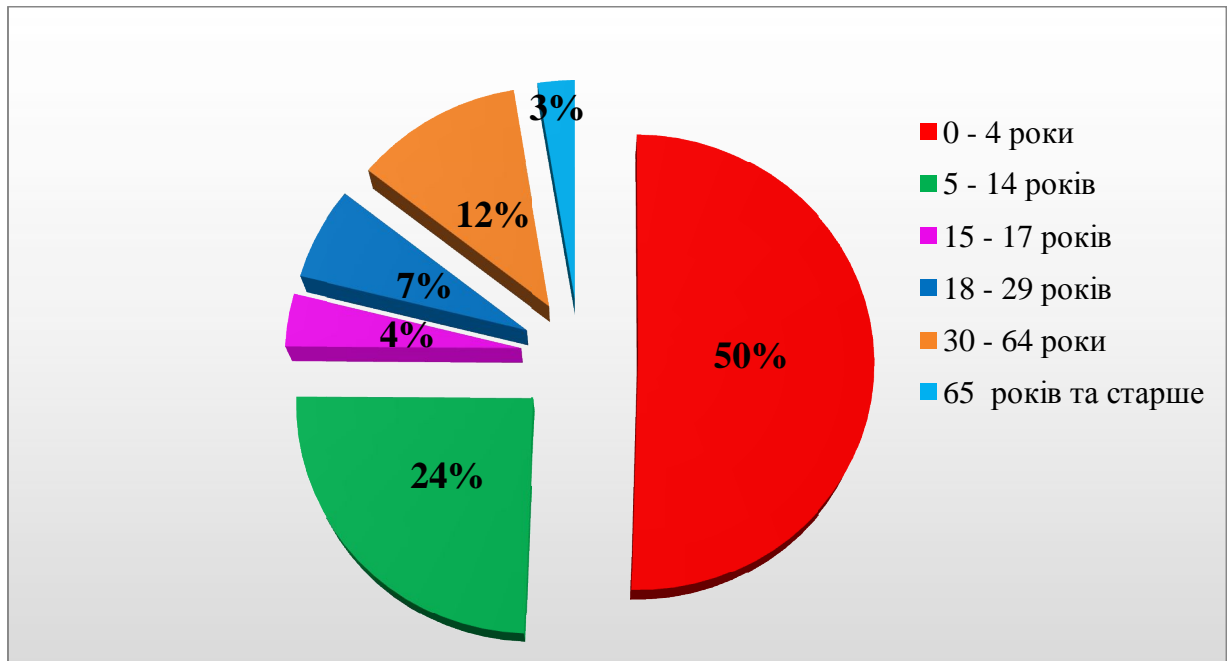
У порівнянні з минулим тижнем сумарна кількість госпіталізованих осіб збільшилася на 4,3 %. На малюнку 9 показаний розподіл за віком захворілих на грип та ГРВІ; найбільш уразливою категорією на 46 тижні залишається дитяче населення у віці 0 - 4 та 15 - 17 років.

Мал. 9. Вікова структура захворюваності на грип та ГРВІ (46 тиждень 2017)

Очікувано, ця ж категорія населення має найбільшу частку серед всіх госпіталізованих (малюнок 10).

Мал. 10. Питома вага госпіталізованих за віковими групами (46 тиждень 2017)

На 46 тижні летальних випадків через ускладнення від грипу не зареєстровано.

2. Вірусологічні дослідження

Метод імунофлюоресцентної мікроскопії

За 46 тиждень 2017 року проведено 234 дослідження зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ методом імунофлюоресцентної мікроскопії, з них у 26,5 % випадках отримані позитивні результати.

Серед виявлених респіраторних вірусів в 38,7 % переважають РС-віруси, також визначені віруси парагрипу (32,3 %) та аденовіруси (29,0 %).

Таблиця 1. Результати визначення вірусів грипу та інших респіраторних вірусів методом імунофлюоресцентної мікроскопії за 46 тиждень 2017 року

Показники	Поточний тиждень	Сезон 2017-2018
Кількість досліджених зразків матеріалу	234	1462
Відсоток позитивних зразків	26,5%	31,7%
Кількість вірусів грипу, із них:	0	3
А	0	3
А(Н1N1)pdm09	0	0
А(Н3N2)	0	1
А несубтиповані	0	0
В	0	0
Кількість респіраторних вірусів, із них:	62	461
вірусів парагрипу	20	213
аденовірусів	18	90
РС-вірусів	24	158

Метод полімеразної ланцюгової реакції

З початку епідемічного сезону фахівцями вірусологічних лабораторій МОЗ України методом ПЛР досліджено 174 зразки матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ, із них 3 позитивних знахідки – визначені РНК вірусів грипу типу А.

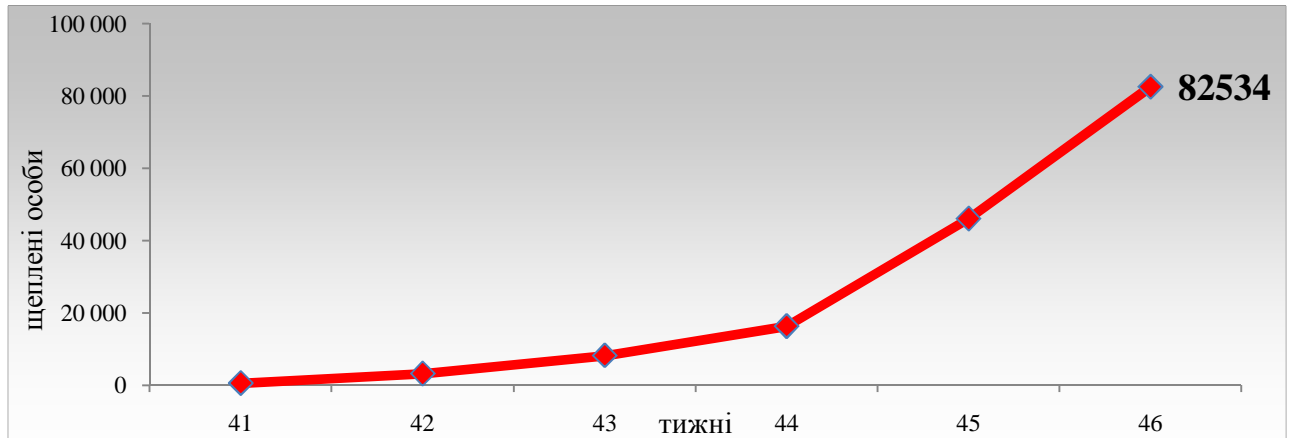
В тижні, що аналізується, протестовано 30 зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип, всі з від'ємними результатами.

3. Аналіз стану імунопрофілактики грипу

З початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 82 534 особи, що становить 0,21 % від загальної кількості населення країни (малюнок 11). Серед всіх щеплених частка дітей становить 21,0 %.

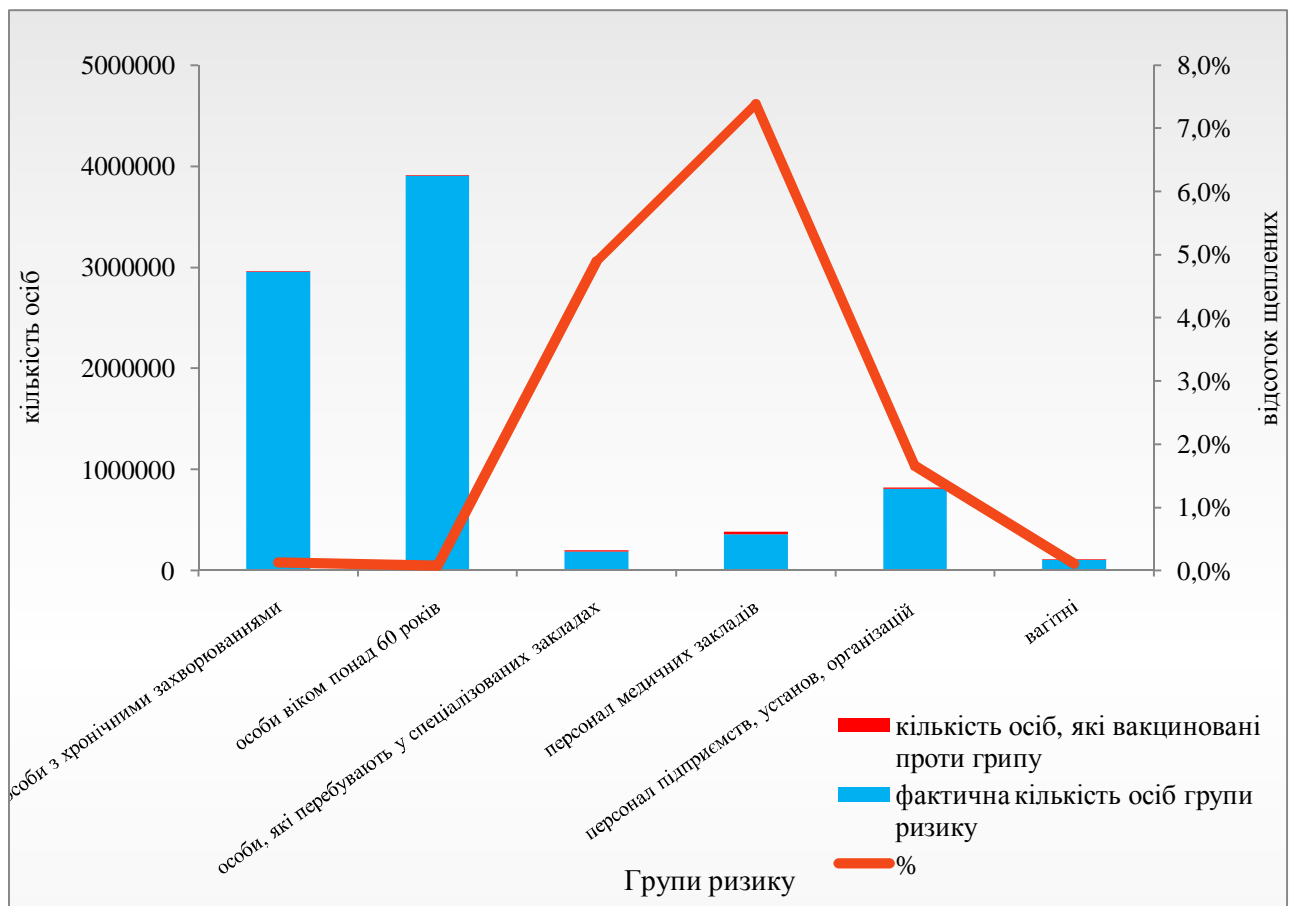
Охоплення вакцинацією варіюється по регіонах від 0,04 % до 0,57 % (медіана 0,19 %). Найвищий рівень охоплення спостерігається в Миколаївській області, а найнижчий – в Житомирській.

Мал.11. Кількість вакцинованих осіб проти грипу (Україна, епідсезон 2017 - 2018)

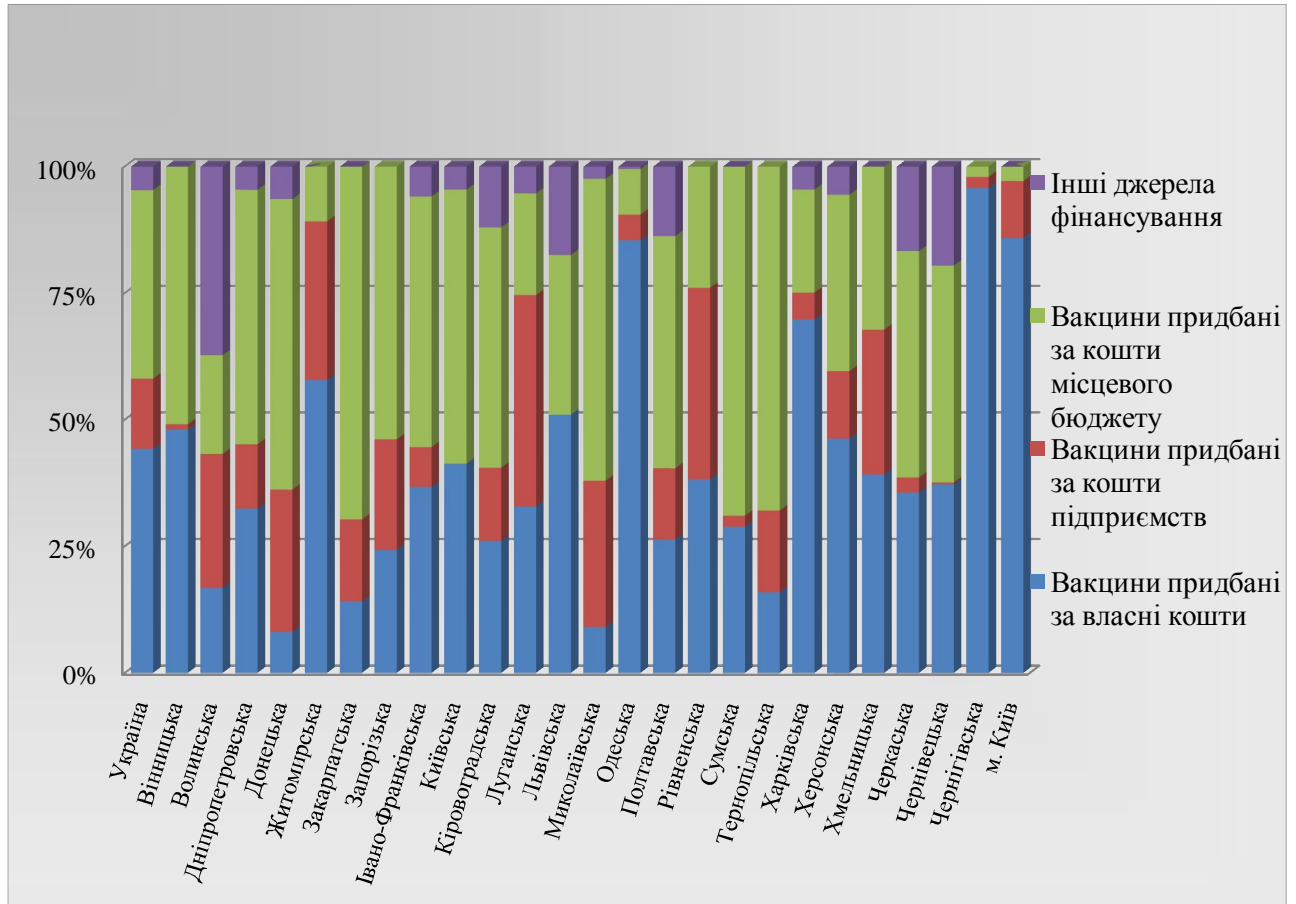
За 46 тиждень 2017 року проти грипу вакциновано 36 474 особи, із них 88,9 % – особи з груп ризику (персонал медичних закладів, підприємств, установ, організацій; особи, які перебувають у спеціалізованих закладах) (малюнок 12).

Мал.12. Обсяг щепленнями проти грипу осіб груп ризику (Україна, епідсезон 2017 - 2018)

Інформацію щодо джерел фінансування придбаних вакцин проти грипу в розрізі регіонів представлено на малюнку 13. Найвищий відсоток щеплених за власні кошти спостерігається в Чернігівській та Одеській областях. Напроти, в Донецькій та Миколаївській областях для проведення специфічної профілактики грипу виділили кошти органи місцевого самоврядування та керівники підприємств та організацій.

Мал.13. Джерела фінансування придбання вакцин проти грипу (Україна, епідсезон 2017 - 2018)

4. Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи

З метою популяризації ефективності вакцинації проти грипу, підвищення рівня культури та обізнаності населення з профілактики грипу та ГРВІ фахівцями МОЗ України проводиться активна санітарно-освітня робота, так за 46 тиждень проведено виступів по радіо – 275, телебаченню – 157, опубліковано матеріалів у ЗМІ – 574, випущено листівок, пам'яток, інформаційних бюлетенів – 31 958.

**IV. Телефони регіональних лабораторних центрів МОЗ України
по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ**

№ з/п	Регіон	№ телефону	Години роботи
1	2	3	4
1	Центр грипу та ГРВІ ДЗ «УЦКМЗ МОЗ»	(044) 425-08-83	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
2	Вінницька	(0432) 67-19-45	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
3	Волинська	(0332) 23-39-60	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
4	Дніпропетровська	(056) 731-96-19	09 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
5	Донецька	(062) 641-72-12	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
6	Житомирська	(0412) 43-05-33	08 ³⁰ - 13 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ - 18 ³⁰
7	Закарпатська	(03122) 64-28-78	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
8	Запорізька	(061) 283-17-29	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
9	Ів.-Франківська	(0342) 53-26-17	08 ³⁰ - 16 ³⁰
10	Київська	(044) 483-17-15	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
11	Кіровоградська	(0522) 33-12-97	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
12	Луганська	(06425) 24-02-81	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
13	Львівська	(032) 276-86-90 (032) 275-60-71	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
14	Миколаївська	(0512) 41-75-58	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
15	Одеська	(048) 54-08-13	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
16	Полтавська	(0532) 60-85-69	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
17	Рівненська	(0362) 23-01-68	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
18	Сумська	(0542) 25-05-26	08 ⁰⁰ - 16 ³⁰
19	Тернопільська	(0352) 25-19-93	08 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
20	Харківська	(057) 315-02-63	08 ³⁰ - 16 ⁰⁰

№ з/п	Регіон	№ телефону	Години роботи
21	Херсонська	(0552) 22-41-85	08 ⁰⁰ - 17 ³⁰
22	Хмельницька	(0382) 71-95-16	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
23	Черкаська	(0472) 45-02-22	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
24	Чернівецька	(0372) 52-50-29	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
25	Чернігівська	(0462) 67-63-24	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
26	м. Київ	(044) 400-81-47	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
27	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на водному транспорті»	(048) 686-15-64	08 ⁰⁰ - 16 ¹²
28	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на залізничному транспорті»	(044) 465-42-97	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
29	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на повітряному транспорті»	(044) 339-24-93	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰

Додаткові посилання:

Європейський центр профілактики і контролю захворювань/ Європейське регіональне бюро ВООЗ.

Останні новини про грип в Європі Flu News Europe, щотижневий електронний бюлетень ECDC–ВООЗ, (<http://flunewseurope.org/Archives>).

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

Центр грипу та ГРВІ ДЗ
«Український центр з контролю та
моніторингу захворювань МОЗ
України»

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 41

Телефон: +38 044 425 08 83